

**ЯКІСТЬ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ:
ГЛОБАЛЬНІ ТА ЛОКАЛЬНІ АСПЕКТИ**

Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції

Київ · 24–25 травня 2012 р.

У трьох томах

Том 1

Основні аспекти розвитку економіки України та світу

Дніпропетровськ
Видавель Біла К. О.
2012

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМПІТЕТ:

Голова оргкомітету:

Корельський М. Х. – д. держ. упр., професор, Заслужений діяч науки і техніки України, проректор з науково-педагогічної роботи Академії муніципального управління, м. Київ.

Члени оргкомітету:

- Бакуменко В. Д. – д. держ. упр., професор, Заслужений діяч науки і техніки України, проректор з наукової роботи Академії муніципального управління, м. Київ.
- Дашій О. І. – д. е. н., професор, Заслужений працівник освіти України, Директор Науково-навчального інституту регіонального управління та місцевого самоврядування Академії муніципального управління, м. Київ.
- Бутко М. П. – д. е. н., професор, завідувач кафедри менеджменту організації та державного управління Чернігівського державного технологічного університету.

Я 44 Якість економічного розвитку: глобальні та локальні аспекти : матеріали ІV Міжнарод. наук.-практ. конф., 24-25 трав. 2012 р. : у 3 т. – Дніпропетровськ : Біла К. О., 2012.

ISBN 978-617-645-055-9

Т. 1 : Основні аспекти розвитку економіки України та світу. – 2012. – 104 с.

ISBN 978-617-645-056-6

У збірнику надруковано матеріали ІV Міжнародної науково-практичної конференції «Якість економічного розвитку: глобальні та локальні аспекти».

Для студентів, аспірантів, викладачів ВНЗів та наукових закладів.

УДК 336
ББК 65.01

ISBN 978-617-645-055-9

ISBN 978-617-645-056-6 (Т. 1)

© Авторський колектив, 2012

Аль Мутлак Е.Лаян

Донецький національний технічний університет, Україна
ДО ПИТАННЯ ПРО ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ВИЩОЇ ОСВІТИ
ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Виходячи із самого змісту, відбитого у терміні «соціально-економічний розвиток», можна виділити два його основні компоненти – економічний та соціальний [1, с. 96]. Економічний компонент містить відповідні показники, які відображають стан та зміни економічних параметрів системи (на рівні держави відображених у таких показниках, як валовий національний продукт, обсяги промислового виробництва, обсяги прямих іноземних інвестицій тощо), соціальний – стан та зміни соціальних параметрів (рівень зайнятості та безробіття, середній рівень оплати праці, рівень споживання etc.).

В багатьох дослідженнях науковці взагалі не наводять визначення соціально-економічного розвитку через його інтуїтивну доступність розумінню більшості читачів.

Отже, незважаючи на розбіжності у формулюваннях терміну, соціально-економічний розвиток країни є аксіоматичним поняттям, під яким варто розуміти багатовимірний процес, що включає реорганізацію і переорієнтацію економічної та соціальної систем країни з набуттям останніми нових властивостей, відбитих у базових економічних та соціальних показниках, що дозволяють ним в більш повній мірі виконувати свою базову функцію – підтримку розширеного відтворення суспільства. Таким чином, соціально-економічний розвиток через сукупність його показників виступає центральною інтегральною характеристикою національної економіки.

Протягом усієї історії людства одним з ключових чинників соціально-економічного розвитку був і залишається процес здобуття, систематизації, практичного застосування та трансферу знань про об'єктивну реальність. Від моменту винаходу людством найпростіших знарядь праці та елементарних технологій

По мере развития общества совершенствовались отношения собственности, принимая различные разнообразные типы и формы.

Под типом собственности понимается качественно особый этап в развитии материальных факторов и результатов общественного производства его основными субъектам.

Форма собственности – это экономические отношения, характеризующиеся двумя признаками: индивидуализации собственника и разновидностью имущества. В Конституции Республики Беларусь собственности посвящены: статья 13, первой частью которой закреплены две формы собственности: 1) государственную и 2) частную. Остальные части той же статьи, а также статьи 44, 51, 107, 121, 129 определяют общие принципы осуществления государственной и частной собственности.

Наиболее сложной проблемой экономической науки является проблема форм собственности. Существуют два подхода к классификации форм собственности: вертикальный и горизонтально-структурный.

Вертикальный подход определяет исторические формы собственности, которые зарождаются в процессе продолжительной эволюции одной формы собственности другой. Каждому этапу развития общества соответствует определенная форма собственности, которая отражает достигнутый уровень развития производительных сил, особенности средств и результатов производства и основного субъекта, сконцентрирующего права собственности.

В частности в экономической литературе можно найти исторические типы (формы) собственности:

- 1) первобытнообщинная;
- 2) рабовладельческая;
- 3) феодальная;
- 4) капиталистическая;
- 5) социалистическая;
- 6) постиндустриальная (или плуралистическая).

Каждый тип указывает, какой именно социально-экономической формации (историческому этапу развития человечества) присуща та или иная система отношений собственности. Иногда историю делят по-другому, выделяя в ней азиатский, античный, германский и современный типы собственности.

Горизонтально-структурный подход определяет классификацию экономических форм собственности, а также ее типы и виды. Условиями и критериями обозначенной классификации являются: уровень развития производительных сил, характер соединения работника со средствами производства, степень правомочий субъекта по поводу ресурсов, результаты и управления производством, механизм распределения дохода и т. п.

Данный подход представляет «классическую классификацию» двух основных форм собственности: «общая» («общественная») и «частная». Где государственная собственность рассматривается как частный случай общей собственности наряду с «коллективной собственностью». А «собственность юридических лиц» при этом относят то к «коллективной», то к «частной» собственности. Бесспорной же частной собственностью признается только индивидуальная собственность граждан. Иногда выделяют три основных формы собственности:

- 1) государственная (общественная) собственность – принадлежит всему государству (обществу);
- 2) коллективная собственность – принадлежит части общества (коллективу);
- 3) частная (индивидуальная) собственность – принадлежит личностям.

Планетарная общественная собственность означает общечеловеческое присвоение средств производства и его результатов. Субъекты планетарной общественной собственности относятся друг к другу как равноправные совладельцы.

В этих условиях основной формой индивидуального присвоения становится распределение дохода. Планетарная общественная собственность существует в трех формах: от государственной планетарной собственности, межгосударственной собственности и собственности надгосударственных хозяйствующих структур (рис. 1). По своей сути планетарная общественная собственность (общечеловеческая собственность) является наивысшим уровнем развития общественного типа собственности.

отношений,
гвенностью
ственности,
от несколь-
родную ор-
вое регу-
гветствие с
щих прав
ещных пра-
темы всех
ходяят к их

шений соб-
о-правовой,
цированные

это объеди-
и, созданная
ности. Соб-
уется в ре-
и доходов.
общая соб-
чи государ-
или другим
выкупа или
ву. Субъек-
междуна-

висимости,
ной жизни.
ленной со-
ация типов

отия и не совпадает с ней полностью, иные формы собственности. Обладатель совместное достояние, принадлежеству. Этот наивысший принцип, в форме государственного

вон сферы наиболее эффективной собственности функционирует у частями рыночного стимулирования ответственность надгосударственных хозяйствах, когда требуется концентрация ценно-групповой характер присвоение, пользование и распоряжение

Ю.М.

ий университет, Украина

ОВОЙ БЕЗПЕКИ РЕГИОНУ

козмінного ринкового середовища сті економічних систем будь-якого ж, що зумовлює необхідність систематичного фінансування безпекою, подальшого підвищення якості її системи управління активний розвиток її теоретичного вадження.

еки регіону різняться підхід І.М. Валушність показників фінансової безпеки. Зовнішня оцінка здійснюється зов безпеки; стан бюджетної безпеки і інвестиційної безпеки; рівень торговельної фінансової безпеки.

До системи внутрішніх показників оцінки рівня фінансового розвитку регіону І.М. Вахович віднесено такі:

- 1) для оцінки фінансової безпеки економічного розвитку регіону у ВВП країни, %; бюджетна забезпеченість однієї частини консолідованого бюджету, у % до ВВП; витратна частка до бюджету, у % до ВДВ; питома вага податків в обсязі даної частини в загальному обсязі виготовленої продукції; частка регіональних дотацій територіального бюджету у загальній величині чачою дотації, %; відношення обсягу трансфертів із державного бюджету до ВДВ, %; питома вага внутрішніх джерел фінансування місцевих бюджетів, %; співвідношення рівня валової доданої вартості на душу населення в цілому; темп інфляції за середньомісячним (серезньорічним) темпом зростання індексу цін споживчого ринку, %; інвестиції в обсязі до ВДВ; обсяг інвестицій, % до ВВП; коефіцієнт покриття частка експорту у ВВП регіону, %; частка імпорту у ВВП регіону, %; частка імпорту у внутрішньому споживанні населення, %; кредитні номінали, % до ВДВ; частка нових видів продукції в загальному обсязі випуску продукції, %; кількість підприємств регіону, які запроваджують інновації, %; питома вага інвестицій інноваційного спрямування в загальному обсязі інвестицій в основний капітал, %; питома вага витрат на науку, у частині до ВДВ; обсяг роздрібного товарообороту, у % до ВВП; рівень зносу основних засобів, %; рівень ефекту фінансового важеля підприємств регіону, %; рівень капіталу підприємств регіону; рівень поточних фінансових потреб підприємств регіону; частка збиткових підприємств за усіма галузями економіки регіону; внутрішні темпи росту підприємств регіону; коефіцієнт ступеня регіону; частка за підприємств регіону; відношення витрат на соціальні програми до ВВП, %; частка оплати праці у структурі доходу населення регіону, %; погодинна заробітна плата, % до середньої заробітної плати до прожиткового мінімуму, %; частка в загальному обсязі доходу населення громадян, що мають доходи нижче прожиткового мінімуму, %; розрив між доходами 10% найбагатших висхідних груп населення; забезпеченість житлом, кв. м. на одного жителя

- 2) для оцінки фінансової безпеки соціального розвитку регіону: відношення витрат на соціальні програми до ВВП, %; частка оплати праці у структурі доходу населення регіону, %; погодинна заробітна плата, % до середньої заробітної плати до прожиткового мінімуму, %; частка в загальному обсязі доходу населення громадян, що мають доходи нижче прожиткового мінімуму, %; розрив між доходами 10% найбагатших висхідних груп населення; забезпеченість житлом, кв. м. на одного жителя

забруднення й недотримання санітарних норм. Інтенсивне неконтрольоване відвідування туристами термальних джерел на Камчатці привело до зміни їх температури, а в ряді випадків і до припинення фонтанування деяких з них. Альтернативним видом туризму в даній ситуації виступає сільський зелений туризм. Основна мета цього виду туризму – це турбота про навколишнє природне середовище, що використовується у туристичних цілях.

Таким чином, туризм (і сільський зелений туризм) прямо залежать від екології, і вони друг без друга існують не можуть, тому що природні ресурси входять до складу туристичних ресурсів нарівні з іншими складовими туристичного бізнесу, такі як капітал, технології, кадри. Однак варто вживати заходів спрямовані на запобігання збитку природі в процесі туристичної діяльності, тому що відмова від туризму приведе до економічних втрат, а ігнорування пов'язаного з ним екологічного аспекту спричиняє руйнування природного середовища, що для суспільства має більше наслідків, чим одержання держбюджетом податків від туризму.

Список використаних джерел:

1. Коберніченко Т.О. Сільський зелений туризм / Т.О. Коберніченко, В.П. Васильев. – К.: Аграрна освіта, 2005. – 76 с.

ЗМІСТ

СВІТОВА ДОКТРИНА СТАЛОГО РОЗВИТКУ: МАКРО- І МІКРОАСПЕКТИ	3
<i>Аль Мутлак Елаян</i> ДО ПИТАННЯ ПРО ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	
<i>Альховіцька-Магда О.С.</i> ВЗАЄМОДІЯ КРАЇН-ЧЛЕНІВ ЄС ПО ПОДОРОЖНО-ЕКОНОМІЧНИХ НЕРІВНОСТЕЙ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЙНОЇ ІНТЕГРАЦІЙНОЇ	6
<i>Багомедов М.А.</i> ДАГЕСТАН: СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ КАЧЕСТВА ЖИТТЯ І ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	11
<i>Базилев Н.И., Кивуля Д.С.</i> ТИПИ І ФОРМИ ПЛАНЕТАРНОЇ СОБІТНОСТІ	18
<i>Барський Ю.М.</i> ПОКАЗНИКИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНУ	22
<i>Белікова Н.В.</i> ГЛОБАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛЮДСТВА В РАМКАХ СИСТЕМИ РЕФОРМ В УКРАЇНІ	25
<i>Білик О.С.</i> ОЦІНКА БЕЗПЕКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	27
<i>Бойко Є.О.</i> УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО	30
БІЗНЕСУ	
<i>Волинчук Ю.В.</i> РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ СТАЛОГО МІСЦЕВОГО РОЗВИТКУ	33
<i>Грабчук О.М.</i> СУЧАСНИЙ ПЕРІОД РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	36
<i>Іванова Н.А., Абрамова Е.А.</i> ОЦІНКА УРОВНЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	40
<i>Іванов Ю.Б., Олійник А.Д.</i> ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ ТА ФОРМУВАННЯ	46
МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ	
<i>Кришук Ю.В.</i> КАТЕГОРІАЛЬНИЙ АПАРАТ СИСТЕМНОГО СТИМУВАННЯ	49
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ	
<i>Кухно Л.В., Прокопів П.Г.</i> ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНИЙ РОЗВИТОК ВУЛІНЬОЇ	53
ПРОМИСЛОВОСТІ	
<i>Мірошніченко Г.О.</i> СИСТЕМО-СИНЕРГЕТИЧНЕ ПІДХІД У ДОСЛІДЖЕННІ	60
БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ	
<i>Новосад І.Г.</i> ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МОТИВАЦІЇ РОЗВИТКУ ПРОБЛЕМНИХ	62
РЕГІОНІВ	
<i>Петровська А.А.</i> ЕФЕКТИВНОСТЬ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ ГОСУДАРСТВА И БИЗНЕСА КАК ИНСТРУМЕНТА ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПОЛИТИКИ	65
В РЕГИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКЕ РФ	
<i>Ріктор Т.Л.</i> НОВА УПРАВЛІНСЬКА ЕЛІТА УКРАЇНИ: СТРАТЕГІЯ ФОРМУВАННЯ	70
<i>Фролова Т.О.</i> МІЖНАРОДНІ ІНВЕСТИЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ УКРАЇНСЬКИХ	73
КОРПОРАЦІЙ	
<i>Химичев В.В.</i> СТАЛІЙ РОЗВИТОК КАРПАТСЬКОГО ЄВРОРЕГІОНУ	79
ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	
<i>Шульга А.В., Пруткіна О.Л.</i> МІГРАЦІЯ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ: ПЕРСПЕКТИВИ	84
ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ	88
<i>Захарова И.Г.</i> ВОДА – ОСНОВА ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ	92
УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНИМИ ВИТРАТАМИ	
<i>Манік К.А.</i> ГЕНЕЗА КОНЦЕПЦІЇ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ В УПРАВЛІННІ	95
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	
<i>Чернява Г.Л.</i> ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНОГО	99
РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В РЕГІОНАХ	